

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง (ตารางที่ 1-18)

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการเปิดรับสื่อบุคคลและสื่อ เฉพาะกิจ (ตารางที่ 19-20)

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมุติฐาน

3.1 เปรียบเทียบสื่อบุคคลและกับสื่อ เฉพาะกิจ เกี่ยวกับบทบาทในการให้ความรู้ ในการป้องกันและกำจัดหนูในนาข้าว (ตารางที่ 21)

3.2 เปรียบเทียบเกษตรกรที่เปิดรับสื่อบุคคลและสื่อ เฉพาะกิจกับเกษตรกรที่ไม่เปิดรับสื่อบุคคลและสื่อ เฉพาะกิจ เกี่ยวกับความรู้ในการป้องกันและกำจัดหนูในนาข้าว (ตารางที่ 22)

ตอนที่ 4 เป็นการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อบุคคล และสื่อ เฉพาะกิจ (ตารางที่ 23)

ตอนที่ 1

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่เก็บรวบรวมข้อมูลมาศึกษาครั้งนี้มีทั้งหมด 324 คน จำแนกได้ดังนี้

เพศ พบว่า เป็นเกษตรกรชายที่เปิดรับสื่อ 136 คน เกษตรกรชายที่ไม่เปิดรับสื่อ 124 คน คิดเป็นร้อยละ 83.95 และ 76.54 ตามลำดับ ส่วนที่เหลือเป็นเกษตรกรสตรีที่เปิดรับสื่อ 26 คน ไม่เปิดรับสื่อ 38 คน คิดเป็นร้อยละ 16.05 และ 23.46 ตามลำดับ (ตารางที่ 1)

อายุ เกษตรกรที่เปิดรับสื่อ อายุระหว่าง 35-59 ปี มีจำนวนมากที่สุด คือ 119 คน ไม่เปิดรับสื่ออายุระหว่าง 35-59 ปี มีจำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 73.46 และ 67.90 ตามลำดับ (ตารางที่ 2)

ระดับการศึกษา เกษตรกรส่วนใหญ่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (หรือเทียบเท่า) คือกลุ่มเปิดรับสื่อจำนวน 99 คน ไม่เปิดรับสื่อ 117 คน คิดเป็นร้อยละ 61.11 และ 72.22 ตามลำดับ (ตารางที่ 3)

การนับถือศาสนา เกษตรกรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ คือ เกษตรกรที่เปิดรับสื่อ 159 คน ไม่เปิดรับสื่อ 130 คน คิดเป็นร้อยละ 98.15 และ 80.25 ตามลำดับ (ตารางที่ 4)

สถานภาพการสมรส เกษตรกรส่วนใหญ่สมรสแล้ว เกษตรกรที่เปิดรับสื่อและไม่เปิดรับสื่อมีจำนวนเท่ากัน คือ 159 คน คิดเป็นร้อยละ 98.15 (ตารางที่ 5)

จำนวนบุตร เกษตรกรมีบุตร 3-5 คน มากที่สุด ซึ่งมีจำนวนเท่ากัน ระหว่างเกษตรกรที่เปิดรับสื่อและไม่เปิดรับสื่อ คือ 84 คน คิดเป็นร้อยละ 51.85 รองลงมาเป็นเกษตรกรที่มีบุตรมากกว่า 6 คน คือเกษตรกรที่เปิดรับสื่อ 46 คน ไม่เปิดรับสื่อ 48 คน คิดเป็นร้อยละ 28.40 และ 29.63 ตามลำดับ (ตารางที่ 6)

สมาชิกในครอบครัว เกษตรกรมีสมาชิกในครอบครัวระหว่าง 5-9 คน มากที่สุด เกษตรกรที่เปิดรับสื่อ 116 คน ไม่เปิดรับสื่อ 120 คน คิดเป็นร้อยละ 71.60 และ 74.07 ตามลำดับ รองลงมามีสมาชิก 1-4 คน เกษตรกรที่เปิดรับสื่อ 34 คน ไม่เปิดรับสื่อ 31 คน คิดเป็นร้อยละ 20.99 และ 19.13 ตามลำดับ (ตารางที่ 7)

อาชีพ เกษตรกร ทำนาเป็นอาชีพหลักเพียงอย่างเดียวมีมากที่สุด คือเกษตรกรที่เปิดรับสื่อมีจำนวน 102 คน ไม่เปิดรับสื่อ 81 คน คิดเป็นร้อยละ 62.96 และ 50.00 ตามลำดับ นอกจากนี้เป็นเกษตรกรที่ทำนาและมีอาชีพอื่นด้วย เป็นผู้เปิดรับสื่อจำนวน 60 คน ไม่เปิดรับสื่อจำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 37.04 และ 50.0 ตามลำดับ (ตารางที่ 8)

การถือครองที่ดิน เกษตรกรส่วนใหญ่มีที่ดิน 1-20 ไร่ เป็นเกษตรกรที่เปิดรับสื่อ จำนวน 115 คน ไม่เปิดรับสื่อจำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 70.98 และ 69.76 ตามลำดับ (ตารางที่ 9)

การใช้ที่ดินในการทำนาในรอบปีที่ผ่านมา เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้ที่ดินในการทำนา 1-20 ไร่ เป็นเกษตรกรที่เปิดรับสื่อจำนวน 115 คน ไม่เปิดรับสื่อจำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 70.99 และ 69.14 ตามลำดับ รองลงมา เป็นเกษตรกรที่เปิดรับสื่อ และไม่เปิดรับสื่อ ใช้ที่ดินในการทำนา 21-40 ไร่ 32 คน เท่ากัน คิดเป็น ร้อยละ 19.75 (ตารางที่ 10)

ผลผลิตที่ได้จากการทำนาคำ เกษตรกรส่วนใหญ่ได้ผลผลิตระหว่าง 1-10 เกวียน เป็นเกษตรกรที่เปิดรับสื่อจำนวน 151 คน ไม่เปิดรับสื่อจำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 93.21 และ 98.76 ตามลำดับ (ตารางที่ 11)

ผลผลิตที่ได้จากการทำนาหว่าน มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน คือได้ผลผลิต 1-10 เกวียน เป็นเกษตรกรที่เปิดรับสื่อจำนวน 74 คน ไม่เปิดรับสื่อจำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 45.68 และ 56.79 ตามลำดับ และได้ผลผลิต 11-20 เกวียนเป็นเกษตรกรที่เปิดรับสื่อจำนวน 54 คน ไม่เปิดรับสื่อจำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และ 30.86 ตามลำดับ (ตารางที่ 12)

รายได้จากการทำนาในรอบปีที่ผ่านมา เกษตรกรส่วนใหญ่มีรายได้ 15,000-30,000 บาท เป็นเกษตรกรที่เปิดรับสื่อจำนวน 46 คน ไม่เปิดรับสื่อจำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 28.39 และ 35.18 ตามลำดับ รองลงมา เกษตรกรมีรายได้ 30,000 - 45,000 บาท เป็นเกษตรกรที่เปิดรับสื่อจำนวน 40 คน ไม่เปิดรับสื่อจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 24.69 และ 23.46 ตามลำดับ (ตารางที่ 13)

สาเหตุที่ผลผลิตข้าวได้รับความเสียหายในรอบปีที่ผ่านมา ผลผลิตเสียหาย เพราะหนูนาทำลายมีจำนวนมากที่สุด เป็นเกษตรกรที่เปิดรับสื่อจำนวน 150 คน ไม่เปิดรับสื่อจำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 92.59 และ 81.48 ตามลำดับ และเสียหายเพราะศัตรูพืชอย่างอื่นทำลาย เป็นเกษตรกรที่เปิดรับสื่อ จำนวน 133 คน ไม่เปิดรับสื่อจำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 82.10 และ 67.90 ตามลำดับ (ตารางที่ 14)

ผลผลิต (ข้าว) ที่เสียหายเพราะถูกหนูนาทำลาย ส่วนใหญ่เสียหายมากกว่า 20 ถึง เป็นเกษตรกรที่เปิดรับสื่อจำนวน 71 คน และไม่เปิดรับสื่อจำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 43.83 และ 49.38 ตามลำดับ และที่เสียหายระหว่าง 1-10 ถึง เป็นเกษตรกรที่เปิดรับสื่อจำนวน 59 คน ไม่เปิดรับสื่อจำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 36.42 และ 33.95 ตามลำดับ (ตารางที่ 15)

ผลผลิต (ข้าว) ที่เสียหายเพราะถูกศัตรูพืชอย่างอื่นทำลาย ส่วนใหญ่จะเสียหายระหว่าง 1-10 ถึง เป็นเกษตรกรที่เปิดรับสื่อจำนวน 81 คน ไม่เปิดรับสื่อจำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0 และ 56.79 ตามลำดับ (ตารางที่ 16)

ผลผลิต (ข้าว) ที่เสียหายเพราะภัยธรรมชาติ (น้ำท่วม) ส่วนใหญ่จะเสียหายระหว่าง 1-10 เกวียน เป็นเกษตรกรที่เปิดรับสื่อ จำนวน 136 คน ไม่เปิดรับสื่อจำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 83.95 และ 53.09 ตามลำดับ (ตารางที่ 17)

การเข้าร่วมทำกิจกรรมบางอย่างเป็นครั้งคราวในท้องถิ่น เกษตรกรที่เปิดรับสื่อเข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 145 คน ไม่เปิดรับสื่อเข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 89.51 และ 72.22 ตามลำดับ ส่วนที่เข้าร่วมเป็นสมาชิกสหกรณ์ประจำตำบล - อำเภอ พบว่า เป็นเกษตรกรที่เปิดรับสื่อจำนวน 72 คน ไม่เปิดรับสื่อจำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 44.44 และ 33.95 ตามลำดับ (ตารางที่ 18)

ตอนที่ 2

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเปิดรับสื่อบุคคลและสื่อ เฉพาะกิจ

1. สื่อบุคคล

กลุ่มตัวอย่างที่เป็น เกษตรกรซึ่งเปิดรับสื่อและไม่เปิดรับสื่อได้มีการพูดคุยกับญาติพี่น้อง เพื่อนบ้าน เกษตรตำบล เกษตรจังหวัดและพนักงานขาย ในเรื่องการป้องกันและกำจัดหนูในนาข้าว พบว่า

ในรอบ 3 เดือน เกษตรกรที่เปิดรับสื่อและไม่เปิดรับสื่อ ส่วนใหญ่มีการพูดคุยระหว่าง 1-3 ครั้งเท่ากัน เป็นจำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 51.85 ส่วนที่ไม่พูดคุยกันเลยนั้น เป็นเกษตรกรที่เปิดรับสื่อ จำนวน 69 คน ไม่เปิดรับสื่อจำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 42.59 และ 45.68 ตามลำดับ

ในรอบ 6 เดือน เกษตรกรที่เปิดรับสื่อและไม่เปิดรับสื่อ ส่วนใหญ่มีการพูดคุยระหว่าง 1-3 ครั้ง เป็นเกษตรกรที่เปิดรับสื่อจำนวน 77 คน ไม่เปิดรับสื่อ จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 47.53 และ 55.56 ตามลำดับ ที่มีการพูดคุยกันระหว่าง 4-6 ครั้ง เป็นเกษตรกรที่เปิดรับสื่อจำนวน 33 คน ไม่เปิดรับสื่อจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 20.37 และ 8.02 ตามลำดับ

ในรอบ 1 ปี เกษตรกรที่เปิดรับสื่อและไม่เปิดรับสื่อ ส่วนใหญ่มีการพูดคุยระหว่าง 1-3 ครั้ง เป็นเกษตรกรที่เปิดรับสื่อจำนวน 59 คน ไม่เปิดรับสื่อจำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 36.42 และ 55.56 ตามลำดับ ที่มีการพูดคุยกันระหว่าง 4-6 ครั้ง เป็นเกษตรกรที่เปิดรับสื่อ 42 คน ไม่เปิดรับสื่อ 23 คน คิดเป็นร้อยละ 25.93 และ 14.20 ตามลำดับ นอกจากนี้พบว่ามีการพูดคุยมากกว่า 10 ครั้งขึ้นไป เป็นเกษตรกรที่เปิดรับสื่อจำนวน 29 คน ไม่เปิดรับสื่อ 12 คน คิดเป็นร้อยละ 17.90 และ 7.40 ตามลำดับ และมีการพูดคุยกันระหว่าง 7-9 ครั้ง เป็นเกษตรกรที่เปิดรับสื่อ 12 คน ไม่เปิดรับสื่อ 6 คน คิดเป็นร้อยละ 7.40 และ 3.70 ตามลำดับ (ตารางที่ 19)

2. สื่อเฉพาะกิจ

ในการศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เป็นเกษตรกร ซึ่งเปิดรับสื่อเฉพาะกิจ และไม่เปิดรับสื่อเฉพาะกิจนั้น ได้รับเอกสารเผยแพร่ และอ่านเอกสารเกี่ยวกับการป้องกันและกำจัดหนูนานาในนาข้าว พบว่า

ในรอบ 3 เดือน เกษตรกรที่เปิดรับสื่อและไม่เปิดรับสื่อ ส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับแจกและอ่านเอกสารเผยแพร่ เป็นเกษตรกรที่เปิดรับสื่อจำนวน 139 คน ไม่เปิดรับสื่อจำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 85.80 และ 94.44 ตามลำดับ เกษตรกรที่เคยได้รับแจกและอ่านเอกสารเผยแพร่ 1-3 ครั้ง เป็นเกษตรกรที่เปิดรับสื่อจำนวน 22 คน ไม่เปิดรับสื่อจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 13.58 และ 5.6 ตามลำดับ ส่วนที่เคยได้รับแจกและอ่านเอกสารเผยแพร่เกิน 10 ครั้งขึ้นไป เป็นเกษตรกรที่เปิดรับสื่อจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.62

ในรอบ 6 เดือน พบว่า เกษตรกรที่เปิดรับสื่อและไม่เปิดรับสื่อส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับแจกและอ่านเอกสารเผยแพร่ เป็นเกษตรกรที่เปิดรับสื่อ จำนวน 124 คน ไม่

เปิดรับสื่อจำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 76.54 และ 90.12 ตามลำดับ เกษตรกรที่เคยได้รับแจกและอ่านเอกสารเผยแพร่ 1-3 ครั้ง เป็นเกษตรกรที่เปิดรับสื่อจำนวน 38 คน ไม่เปิดรับสื่อ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 23.46 และ 9.26 ตามลำดับ

ในรอบ 1 ปี พบว่า เกษตรกรที่เปิดรับสื่อและไม่เปิดรับสื่อส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับแจกและอ่านเอกสาร เป็นเกษตรกรที่เปิดรับสื่อ จำนวน 102 คน ไม่เปิดรับสื่อจำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 62.96 และ 80.25 ตามลำดับ เกษตรกรที่เคยได้รับแจกและอ่านเอกสารเผยแพร่ 1-3 ครั้ง เป็นเกษตรกรที่เปิดรับสื่อจำนวน 51 คน ไม่เปิดรับสื่อจำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 431.48 และ 17.90 ตามลำดับ ได้รับแจกและอ่านเอกสารเผยแพร่ 4-6 ครั้ง เป็นเกษตรกรที่เปิดรับสื่อจำนวน 9 คน ไม่เปิดรับสื่อจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 5.56 และ 1.85 ตามลำดับ (ตารางที่ 20)

ตอนที่ 3

การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1

สื่อบุคคล สื่อเฉพาะกิจ มีบทบาทในการให้ความรู้ในการป้องกันและกำจัดหนูในนาข้าวแตกต่างกัน

จากการทดสอบค่าเฉลี่ยปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ในการป้องกันและกำจัดหนูในนาข้าวที่เกษตรกรได้รับจากสื่อเฉพาะกิจ มากกว่าความรู้ที่เกษตรกรได้รับจากสื่อบุคคล และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ดังกล่าว พบว่าค่าเฉลี่ยทั้งสอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จึงเป็นการรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ (ตารางที่ 21)

สมมติฐานที่ 2

เกษตรกรที่เปิดรับสื่อกับเกษตรกรที่ไม่เปิดรับสื่อ มีความรู้ต่างกัน

จากการทดสอบค่าเฉลี่ยปรากฏว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ในการป้องกันและกำจัดหนูในนาข้าวของเกษตรกรที่เปิดรับสื่อ มากกว่าเกษตรกรที่ไม่เปิดรับสื่อ และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ดังกล่าว พบว่า ค่าเฉลี่ยทั้งสองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จึงเป็นการรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ (ตารางที่ 22)

ตอนที่ 4

ข้อมูล เกี่ยวกับความคิดเห็นของ เกษตรกรที่มีต่อสื่อบุคคลและสื่อ เฉพาะกิจ

เกษตรกรที่เปิดรับสื่อมีความ เห็นว่า

สื่อบุคคลและสื่อ เฉพาะกิจสามารถช่วย เหลือได้ในการเพิ่มข้าวถูกหนูนารบกว
ส่วนใหญ่เห็นด้วยเกือบทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 96.3

เจ้าหน้าที่เกษตรควรพบปะเกษตรกร ในช่วงก่อนหรือหลังฤดูการเก็บเกี่ยว
คิดเป็นร้อยละ 67.3 ในจำนวนนี้ ร้อยละ 32.7 เห็นว่าควรพบปะในระหว่างหนูนาร
ระบาด นอกจากนั้นยังให้ข้อคิดเห็น ว่า เกษตรกรต้องการเจ้าหน้าที่เกษตรที่มีความรู้ดี
ร้อยละ 60.5 แต่ต้องการเจ้าหน้าที่เกษตรที่มีความเป็นกันเอง เพียงร้อยละ 39.5
เท่านั้น

ด้านการรับข่าวสารจากเอกสารเผยแพร่ จุลสาร แผ่นปลิว แผ่นพับและโปส-
เตอร์ที่เกี่ยวกับการป้องกันและกำจัดหนูในนาข้าว นั้นพบว่า เกษตรกรได้รับแจกเอกสาร
เผยแพร่เพียงร้อยละ 34.0 ไม่ได้รับแจกมีถึงร้อยละ 66.0 เนื้อหาสาระของเอกสาร
เผยแพร่เกษตรกรเห็นว่ามีสาระดีร้อยละ 67.1 และเห็นว่าเนื้อหาสาระยังไม่ดีร้อยละ
32.9

ด้านความสะดวกหรือความคล่องตัว ที่จะติดต่อกับ เกษตรตำบล- เกษตรกรจังหวัด
เกษตรกรเห็นว่าติดต่อได้สะดวก ร้อยละ 82.6 เห็นว่าติดต่อได้ไม่สะดวก ร้อยละ 17.4
เห็นว่า เจ้าหน้าที่เกษตรควรจะได้สาธิต ทดลองการใช้ยาในการป้องกันและกำจัดหนูใน
นาข้าว ร้อยละ 56.2 และเห็นว่าไม่จำเป็นต้องสาธิต ทดลอง การใช้ยา ร้อยละ 43.8

ในเรื่องของเอกสารเผยแพร่ เกษตรกรเห็นว่า มีภาพประกอบ เนื้อหาให้เห็น
ชัดเจนร้อยละ 70.0 และเห็นว่าภาพยังไม่ชัดเจน ร้อยละ 30.0 ส่วนในเรื่องปริมาณของ
เอกสารเผยแพร่ที่เกี่ยวกับการป้องกันและกำจัดหนูในนาข้าว เกษตรกรเห็นว่า เอกสาร
เผยแพร่อยังบริการไม่เพียงพอ ร้อยละ 98.2 และเห็นว่าเพียงพอแล้วร้อยละ 1.8

เกษตรกรให้ข้อคิด เห็นต่อสื่อบุคคลและสื่อ เฉพาะกิจว่า ควรปรับปรุงในทุกด้าน
ร้อยละ 82.1 เห็นว่าไม่ควรปรับปรุงเพราะดีแล้ว ร้อยละ 17.9